

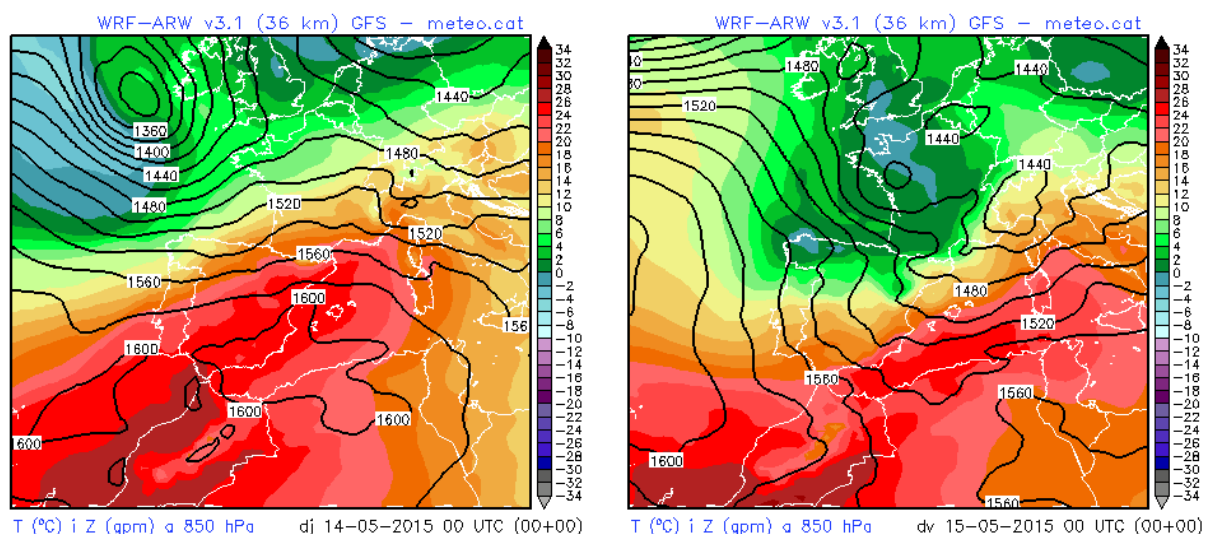
Balanç d'una calorada excepcional al mes de maig

- Dimecres i dijous la temperatura màxima es va situar entre 30 i 35 °C a les comarques de l'interior i del prelitoral, així com a les valls del Pirineu
- Un terç de les estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades van igualar o superar la seva temperatura màxima absoluta de maig

Descripció de l'episodi

Una massa d'aire molt càlid provinent del nord d'Àfrica va provocar temperatures de ple estiu a bona part del país entre dimecres 13 i dijous 14 de maig, amb màximes que es van situar entre els 30 i els 35 °C a bona part del país, amb l'excepció de la franja litoral, on molts valors van quedar per sota dels 25 °C.

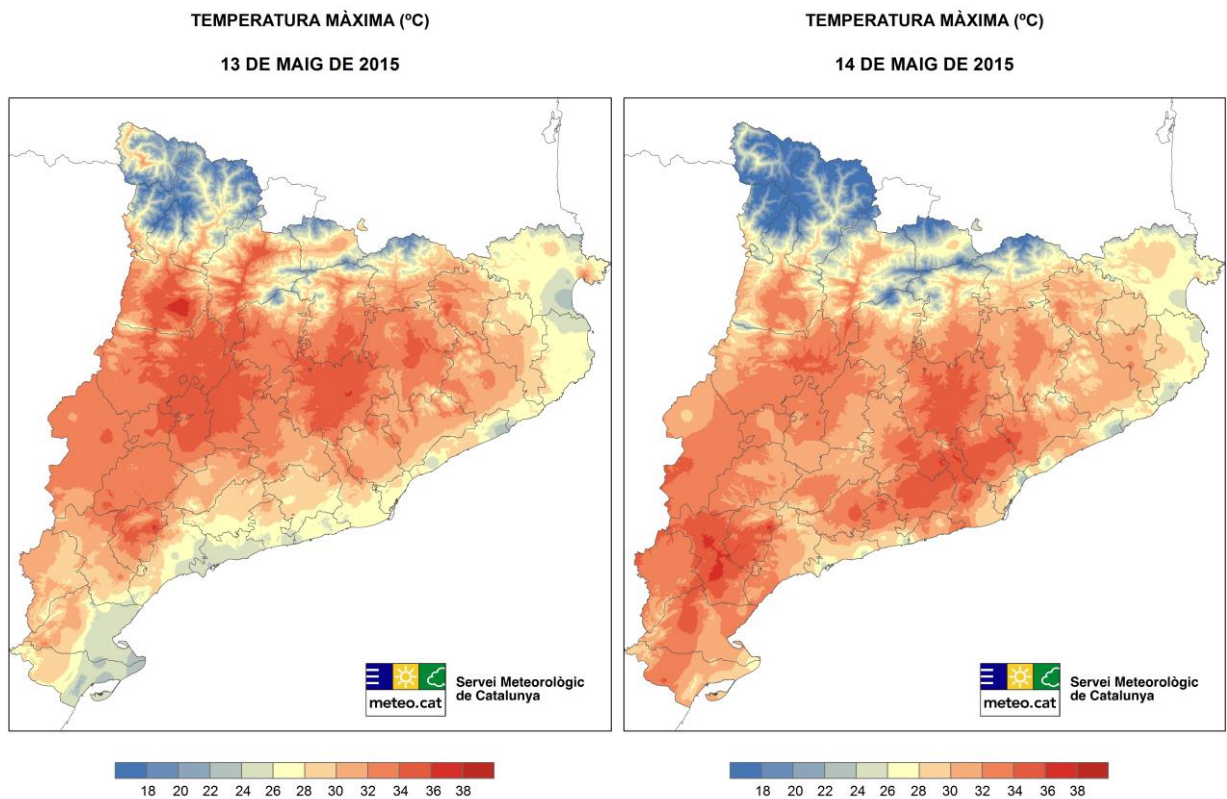
Els mapes següents, corresponents a la topografia de 850 hPa (uns 1.500 metres d'altura) del dijous 14 a les 00 UTC (a l'esquerra) i del divendres 15 a les 00 UTC (a la dreta), mostren la temperatura d'aquest nivell. Permeten veure com la massa d'aire càlid provinent del sud-oest abraçava pràcticament tota la península Ibèrica durant la nit de dimecres a dijous, amb valors de temperatura a 1.500 m al voltant dels 25 °C sobre la vertical del litoral mediterrani. Es tracta de valors molt elevats, que només s'observen durant les calorades més importants de l'estiu, i no cada any. Concretament, feia gairebé 3 anys, des de l'agost de 2012, que no hi havia una massa d'aire tan càlid sobre Catalunya.

Divendres a la matinada, els vents del nord-oest havien desplaçat la massa d'aire càlid cap al Mediterrani, amb la conseqüent baixada clara de la temperatura arreu del país. Al Pirineu, la temperatura a 850 hPa era inferior al 5 °C, essent fins a 20 °C més baixa que 24 hores abans.

Valors de temperatura màxima

El mapes següents mostren la distribució de la temperatura màxima assolida dimecres 13 i dijous 14 de maig i s'han obtingut a partir de les dades de 175 estacions de la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques):

Dimecres els valors més elevats es van assolir a les comarques de l'interior i del Prepirineu, amb màximes puntualment superiors als 35 °C en aquests sectors. Destaquen els 36,6 °C de Sant Romà d'Abella (el Pallars Jussà), 36,1 °C al Pantà de Siurana (el Priorat) i 36,0 °C a Artés (el Bages). En canvi, al litoral els valors van ser molt més baixos, amb bancs de boira que van afectar punts de la Costa Brava. A Sant Pere Pescador (l'Alt Empordà), la màxima va ser de només 22,2 °C.

Al llarg de dijous, el vent de component oest va provocar que les màximes més altes es produïssin en alguns sectors del prelitoral central i sud, amb valors puntualment

superiors als 35 °C. D'aquesta jornada cal destacar els 36,6 °C de Vinebre o 36,4 °C de Benissanet (la Ribera d'Ebre) i els 36,2 °C de Caldes de Montbui (el Vallès Oriental).

Rècords de temperatura màxima

Entre dimecres i dijous, un terç de les estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades (43 de les 129 estacions) van superar la seva màxima absoluta de maig.

- Dimecres ho van fer 33 d'aquestes 129 estacions, situades sobretot al Pirineu i Prepirineu, així com en alguns punts de l'interior i del prelitoral.

Estació	Comarca	Data d'inici de la sèrie	T màxima 13/05/2015 (°C)	T màxima absoluta maig (°C)	Data
la Seu d'Urgell	Alt Urgell	07/03/1996	34.5	33.3	29/05/2001
Oliana	Alt Urgell	22/06/2000	35.7	34.6	31/05/2003
Organyà	Alt Urgell	16/01/1996	35.8	34.8	31/05/2001
el Pont de Suert	Alta Ribagorça	14/02/1996	32.6	32.0	29/05/2006
Montserrat - Sant Dimes	Bages	02/01/2003	29.7	29.3	27/05/2006
Gisclareny	Berguedà	12/03/1999	29.5	27.3	22/05/2009
Santuari de Queralt	Berguedà	23/01/2002	30.6	29.1	27/05/2006
Cadí Nord (2.143 m) - Prat d'Aguiló	Cerdanya	06/11/2003	21.5	20.4	18/05/2006
Malniu (2.230 m)	Cerdanya	03/11/1999	21.1	20.7	29/05/2001
Santa Coloma de Queralt	Conca de Barberà	19/11/1996	32.4	31.1	29/05/2006
la Granadella	Garrigues	30/01/1992	33.9	33.0	28/05/2006
la Vall d'en Bas	Garrotxa	16/03/2000	34.5	33.3	17/05/2006
Os de Balaguer - Monestir d'Avellanes	Noguera	07/07/1995	33.8	33.2	17/05/2006
Vilanova de Meià	Noguera	01/04/1996	35.7	34.5	31/05/2001
Gurb	Osona	31/03/1999	33.8	33.8	28/05/2006
Montesquiu	Osona	02/12/1998	33.2	32.9	28/05/2006
Perafita	Osona	03/07/1995	31.7	31.4	30/05/2001
Viladrau	Osona	17/03/2005	32.4	30.8	17/05/2006
Montsec d'Ares (1.572 m)	Pallars Jussà	17/06/2003	26.1	24.9	17/05/2006
Sant Romà d'Abella	Pallars Jussà	20/05/1996	36.6	36.6	31/05/2001
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	06/11/1997	19.7	19.6	29/05/2001
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	01/03/2002	16.4	16.2	11/05/2012
Salòria (2.451 m)	Pallars Sobirà	30/09/2004	18.6	17.9	17/05/2006
Margalef	Priorat	18/01/1996	34.9	34.9	12/05/2012
Molló - Fabert	Ripollès	06/06/1996	28.8	27.6	30/05/2001
Núria (1.971 m)	Ripollès	15/05/1998	24.0	22.2	31/05/1999
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	03/10/2002	19.4	17.1	17/05/2006
Lladurs	Solsonès	05/05/1998	33.7	32.1	28/05/2006
Pinós	Solsonès	03/07/1995	32.8	31.8	17/05/2006
Sant Martí de Riucorb	Urgell	05/02/2002	34.6	34.3	17/05/2006
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	20/09/2001	20.4	20.0	17/05/2006
Sant Llorenç Savall	Vallès Occidental	24/03/1998	34.6	34.1	30/05/2001
Tagamanent - PN del Montseny	Vallès Oriental	04/01/1996	29.3	27.9	30/05/2001

- Dijous, 10 estacions més de la XEMA amb més de 10 anys de dades van superar el seu rècord de maig, situades en punts del prelitoral central i sud:

Estació	Comarca	Data d'inici de la sèrie	T màxima 14/05/2015 (°C)	T màxima absoluta maig (°C)	Data
Canaletes	Alt Penedès	17/05/2002	34.1	33.1	28/05/2006
la Granada	Alt Penedès	25/12/1999	34.7	34.7	31/05/2001
Sant Martí Sarroca	Alt Penedès	24/05/1997	34.8	34.3	31/05/2001
Begues - PN del Garraf	Baix Llobregat	29/02/1996	32.5	28.4	31/05/2001
el Montmell	Baix Penedès	13/07/1995	35.0	33.7	12/05/2012
la Bisbal del Penedès	Baix Penedès	16/05/2002	33.8	32.6	28/05/2006
Dosrius - PN Montnegre Corredor	Maresme	09/08/1996	30.6	29.9	30/05/2001
Ulldecona - els Valentins	Montsià	15/11/1990	34.1	32.3	29/05/2006
Vacarisses	Vallès Occidental	16/02/1996	35.3	35.0	31/05/2001
Caldes de Montbui	Vallès Oriental	23/12/1990	36.2	34.3	30/05/2001

Més enllà de les estacions de la XEMA, s'han superat rècords de calor al maig a sèries més llargues d'arreu del país:

- A **Caldes de Montbui (el Vallès Oriental)**, els 36,2 °C d'ahir dijous superen els 34,3 °C del 30 de maig de 2001, anterior rècord de la sèrie de l'estació de la XEMA que tampoc no tenia precedents en les dades de l'estació manual del mateix punt, amb dades des de 1933
- A **Terrassa (el Vallès Occidental)**, els 34,6 °C d'ahir dijous mesurats a l'estació de la XOM també superen els 33,7 °C del 30 de maig de 2001 i suposen un nou rècord de maig d'aquesta sèrie de 40 anys
- A **Ripoll (el Ripollès)**, també amb 40 anys de dades, els 33,1 °C de dimecres mesurats a l'estació de la XOM superen els 32,0 °C del 30 de maig de 2001
- A **Vic (Osona)**, els 34,9 °C mesurats dimecres per l'estació de la XEMA superen els 34 °C del 30 de maig de 2001
- A **Oliana (Alt Urgell)**, amb 65 anys de dades, els 35,7 °C mesurats dimecres per l'estació de la XEMA superen els 35,0 °C del 31 de maig de 1994
- Al **Pont de Suert (l'Alta Ribagorça)**, amb més de 60 anys de dades, els 32,6°C mesurats dimecres per l'estació de la XEMA superen els 31,7 °C del 16 de maig de 1965
- A **Valls (l'Alt Camp)**, amb 35 anys de dades, els 32,5 °C d'ahir dijous mesurats a l'estació de la XOM superen els 32,4 °C del 31 de maig de 2001

A banda dels rècords de temperatura màxima en un mes de maig, hi ha altres indicadors que demostren l'excepcionalitat de les màximes de dimecres i dijous:

- 2 terços de les estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades van registrar la temperatura màxima més alta de la seva sèrie en una primera quinzena de maig. A l'Observatori Fabra de Barcelona, amb dades des de 1914, els 32,2 °C mesurats ahir dijous superen l'anterior valor més elevat en una primera quinzena de maig (29,8 °C el 15 de maig de 1945), tot i que no el valor més elevat de la sèrie de maig (33,4 °C el 31 de maig de 2001).
- La temperatura màxima de dimecres o dijous ha estat més alta que la màxima dels estius de 2013 i 2014 a 27 de les 160 estacions de la XEMA operatives al llarg d'aquests últims anys. Són estacions situades a punts del Pirineu, Prepirineu i prelitoral on no hi feia tanta calor des de l'agost de 2012.

Temperatura nocturna

La nit de dimecres a dijous va ser excepcionalment càlida a zones enlairades del país, tant de l'interior, com del prelitoral, com del Pirineu i Prepirineu. Arran de mar i a les fondalades de l'interior la temperatura va ser més baixa, però la inversió tèrmica va fer que els valors més elevats s'assolissin a les zones enlairades.

Així, la primera **nit tropical** de la temporada (temperatura mínima superior als 20 °C) no es va registrar com és habitual a la ciutat de Barcelona, al delta de l'Ebre o a la Costa Daurada, sinó a zones enlairades, fet que resulta completament excepcional en un mes de maig:

Estació	Comarca	T mínima Nit 13-14 maig 2015 (°C)
Santuari de Queralt	Berguedà	22,7
Tagamanent - PN del Montseny	Vallès Oriental	22,2
Ulldemolins	Priorat	22,0
PN dels Ports	Baix Ebre	21,3
la Panadella	Anoia	21,0
Horta de Sant Joan	Terra Alta	20,7
la Granadella	Garrigues	20,2

A l'estació de Montserrat – Sant Dimes (916 m, el Bages), la temperatura es va mantenir per sobre dels 25 °C durant bona part de la nit de dimecres a dijous, amb un registre de 29,1 °C poc abans de la mitja nit. De totes maneres, l'estació no

apareix al llistat anterior perquè la mínima va baixar puntualment fins als 19,2 °C durant la matinada.

Pel que fa a la temperatura mínima mesurada de 0 a 24h UTC, 11 de les 129 estacions de la XEMA amb més de 10 anys de dades van mesurar la temperatura mínima més elevada de la sèrie en un mes de maig.

- Dimecres la temperatura mínima (0-24h UTC) va ser molt elevada a les cotes altes Pirineu i Prepirineu, coincidint amb el màxim d'aire càlid a les cotes mitjanes de la troposfera. En canvi, en aquests sectors dijous la temperatura va baixar en picat durant la tarda, amb valors inferiors als 0 °C a les cotes més altes del Pirineu occidental al final del dia.
- La baixada de temperatura de dijous va arribar més tard a l'est del país, de manera que en alguns casos la temperatura mínima del dia encara va ser molt elevada, superant-se la mínima més alta en un mes de maig a punts del prelitoral.

Estació	Comarca	Data d'inici de la sèrie	T mínima 13/05/2015 (°C)	T mínima 14/05/2015 (°C)	T mínima més alta maig (°C)	Data
Gisclareny	Berguedà	12/03/1999	16.1	11.6	15.2	30/05/2001
Cadí Nord (2.143 m) - Prat d'Aguiló	Cerdanya	06/11/2003	13.8	4.1	12.9	22/05/2009
Montsec d'Ares (1.572 m)	Pallars Jussà	17/06/2003	17.2	6.4	16.8	22/05/2009
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	06/11/1997	12.2	-1.7	11.6	17/05/2006
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	11/11/2000	11.8	-2.3	11.8	30/05/2001
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	01/03/2002	13.1	-0.4	10.9	28/05/2005
Salòria (2.451 m)	Pallars Sobirà	30/09/2004	12.0	-1.1	10.4	22/05/2009
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	03/10/2002	11.8	1.9	10.5	22/05/2009
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	20/09/2001	14.7	-2.1	11.6	22/05/2009
Viladrau	Osona	17/03/2005	10.8	15.4	15.4	23/05/2009
Sant Llorenç Savall	Vallès Occidental	24/03/1998	9.8	14.5	14.4	18/05/2006

Dades del radiosondatge de Barcelona

L'estació de radiosondatge de Barcelona, gestionada pel Servei Meteorològic de Catalunya des de 1997, va mesurar dijous a les 00h UTC una temperatura de 24,6°C a 850 hPa (1.580 m d'altura), nou rècord de la sèrie en un mes de maig, superant els 23,8°C del 18 de maig de 2006 i els 23,0 °C del 22 de maig de 2009.

Feia gairebé 3 anys, des de l'agost de 2012 (27,4°C el dia 12), que no s'enregistrava una temperatura tan alta a 850 hPa sobre la vertical de Barcelona.

Predicció pels pròxims dies

La predicció meteorològica indica que la temperatura se situarà en valors més propis per l'època de l'any, tot i que durant els propers dies tornarà a patir un lleuger ascens. Les màximes se situaran entre 12 i 17 °C al Pirineu, més baixes al vessant nord, entre 15 i 20 °C al Prepirineu, entre 19 i 24 °C a la Depressió Central i entre 21 i 26 °C a la resta. Predominarà l'ambient assolellat en general, tot i que al vessant nord del Pirineu encara es preveuen algunes precipitacions febles fins a les primeres hores de dissabte, amb una cota de neu que pujarà dels 1.600 als 2.000 metres. Diumenge dominarà el sol amb només alguns intervals de núvols. Això si, el vent bufarà molt fort de component nord a l'Empordà, a les Terres de l'Ebre i als cims del Pirineu fins diumenge al matí. La tramuntana també alterarà l'estat de la mar al nord de la costa Brava. Per aquest motiu s'han emès avisos de Situació Meteorològica de Perill per vent i onatge.

A partir de dilluns continuarà l'estabilitat atmosfèrica i no es preveu el pas de cap pertorbació fins a mitjans de setmana

Més informació a www.meteo.cat a les xarxes socials [facebook.com/meteocat](https://www.facebook.com/meteocat) i [@metecat](https://twitter.com/meteocat)

15 de maig de 2015